

Nadační fond Jaroslava Heyrovského, Na Truhlářce 4, Praha 8

Jaroslav Heyrovský Endowment Fund

IČO: 604320047

Výroční zpráva o činnosti

Nadačního fondu Jaroslava Heyrovského za rok 2021

Schválena na zasedání správní rady
Nadačního fondu Jaroslava Heyrovského dne 27. 6. 2022

Historie

Ustavující schůzka zakladatelů, navržené správní rady a členů čestného předsednictva Nadace Jaroslava Heyrovského se konala 16. 6. 1993 v Institutu dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (IDM MŠMT) v Praze 2, kde byl projednán první návrh statutu a zakládací listiny.

Dne 10. 9. 1993 byla Nadace Jaroslava Heyrovského zaregistrována na Obvodním úřadu Praha 2. Po přestěhování sídla nadace – IDM MŠMT – na začátku roku 1997 do Prahy 10, byla nadace přeregistrována u Obvodního úřadu Praha 10 (15. 10. 1997).

Podle zákona o nadacích 227/1997 Nadace Jaroslava Heyrovského následně požádala o zápis do nadačního rejstříku už jako Nadační fond Jaroslava Heyrovského (NF JH, od 3. 3. 1999).

Národní institut dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (NIDM MŠMT) – nástupnická organizace IDM MŠMT – byl ministerstvem ke dni 31. 12. 2013 zrušen. NF JH tak změnil sídlo a jeho současná adresa je Na Truhlářce 4/2066, Praha 8.

Úvod

Tato zpráva o činnosti NF JH je zpracována za období kalendářního roku 2021. Jednotlivé aktivity a plán činnosti NF JH byly dále upřesněny zasedáním správní rady 21. června 2021.

Předávání Cen NF JH

Hlavní a tradiční akcí NF JH je každoroční udílení Cen NF JH navrženým laureátům ze Středoškolské odborné činnosti (SOČ) a zvolených předmětových soutěží, které probíhá v prosinci při příležitosti výročí narození prof. Jaroslava Heyrovského (*20. 12. 1890).

Udělování Cen NF JH se datuje od roku 1994, kdy byly ceny uděleny jednotlivě za originální řešení vítězi Matematické olympiády – programování, dále vítězi praktické části Biologické olympiády a dvěma autorům vítězné práce SOČ z fyziky. Od roku 1996 se rozšířil počet oceňovaných soutěží dále o Matematickou olympiádu kat. A, Fyzikální olympiádu, Chemickou olympiádu kat. A a kat. E, a začaly být oceňovány dvě až čtyři vybrané práce ze Středoškolské odborné činnosti. Později byly přibrány i humanitní předmětové soutěže: Olympiáda v českém jazyce a Soutěž mladých historiků (později Dějepisná olympiáda). V roce 2020 byly mezi oceňované soutěže nově zahrnuty i Astronomická olympiáda a Geografická olympiáda.

Za úspěchem žáků v předmětových soutěžích stojí velmi často jejich učitelé, ačkoliv ti obvykle tvrdí, že jejich žáci jsou tak výjimečně nadaní, že jejich pomoc příliš nepotřebují. I kdyby to byla pravda, tak zájem učitele o výsledky žáka je vždy motivující a povzbuzující. Správní rada (SR) NF JH si plně uvědomuje význam a přínos učitelů pro rozvoj talentovaných žáků, a proto se snaží – v rámci finančních možností – oceňovat i učitele laureátů Ceny NF JH.

V souladu s plánovaným termínem předání Cen NFJH letošním laureátům, kterým byl 10. prosinec, jsme, i když opět distančně, uskutečnili tento slavnostní ceremoniál, z něhož byl pořízen záznam. Ceny byly laureátům zaslány, finanční na účet a věcné v obálce na adresu domů či do zaměstnání (pedagogové). Na Ceně NF JH 2021 se podíleli naši tradiční sponzoři, jako jsou firmy Metrohm ČR, s.r.o., IOCB Tech, s.r.o., dceřiná společnost Ústavu organické chemie a

biochemie AV ČR., Data Appex s.r.o., Knihovna AV ČR, časopis Vesmír. Cena jak 17 studentům, tak 16 pedagogům byla tvořena finanční odměnou (pro studenty ve výši 8000 Kč a pro pedagogy a konzultanty ve výši 5 000 Kč), diplomem či pamětním listem, knižními dary a předplatným časopisu Vesmír.

Na organizaci předání cen, opět načasovanému k výročí narození Jaroslava Heyrovského (narozen 20.12.1890) se jako každoročně vedle NF JH podílel i Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR a Národní pedagogický institut ČR.

Seznam laureátů Ceny NFJH za rok 2021, studentů a jejich učitelů či konzultantů, přináší Příloha č. 1.

Protože jsme studenty s předstihem požádali o natočení krátké vizitky, a někteří tak učinili, v odkazu *Laureáti za rok 2021* webových stránek NFJH (<http://www.njh.cz/laureati-2021>) lze zhlédnout tyto krátké vizitky, či SOČ prezentace jejich vítězných prací.

Každoročně v rámci našeho ceremoniálu oceňuje několik pedagogů i Český svaz vědecko-technických společností (ČSVTS). I letos zveřejňujeme seznam jejich oceněných (v Příloze č. 2).

Celý záznam pořízený z distančního předávání Cen NFJH je archivována na you tube kanálu ÚFCH JH s adresou <https://www.youtube.com/watch?v=8AR2bJTtqjk>. (Fotodokumentace z pořízení záznamu - viz Příloha č. 3.)

1. Sponzoři, partneři, patroni

NF JH získal v roce 2020 nového sponzora: společnost IOCB Tech, s.r.o., která přispěla i letos, opět částkou 200 000 Kč. Podpora sponzora společnost Metrohm Česká republika s.r.o. pokračovala i v roce 2021 (finanční dar 10 000 Kč), stejně jako podpora společnosti DataAppex, s.r.o. (finanční dar 10 000 Kč). Nakladatelství Academia opět, jako každoročně, věnovalo oceněným žákům i učitelům hodnotné knižní dary prostřednictvím Knihovny AV ČR. Knižním darem v roce 2021 přispěl i ÚFCH J. Heyrovského (vzdělávací projekt Tři nástroje). S darem v podobě předplatného časopisu Vesmír jak pro oceněné žáky, tak pedagogy, se opět připojilo vedení časopisu Vesmír.

2. Hodnocení akcí pro učitele a žáky středních a základních škol

Vzdělávací programy pro žáky ZŠ a SŠ, na kterých se spolupodílí i NF JH, mohly fungovat opět, stejně jako v roce 2020, v omezeném režimu (pro menší skupiny žáků). Přesto se však v průběhu roku uskutečnilo buď online nebo i prezenčně celkem 142 programů pro 4200 zájemců. Podrobný harmonogram akcí roku 2021 pod názvem *Věda v roušce 2021?* je archivován ve webové aplikaci popularizačního projektu Tři nástroje s adresou <http://www.3nastroje.cz/detail.php?p=58>.

Přehled nejvýznamnějších popularizačně-vzdělávacích programů a akcí roku:

I letos v obdobích, kdy to omezení spojená s nemocí Covid-19 dovolila, se někteří vědci ÚFCH JH podíleli na vzdělávání žáků a pedagogů svými přednáškami, praktiky v laboratořích a další činností na různých programech vzdělávajících studenty a pedagogy.

V průběhu roku tak probíhaly chemické kroužky a sobotní kurzy, středoškolské stáže, chemická divadla a workshopy pro žáky ZŠ a SŠ, srpnová letní škola NANO2021 a letní biochemický kurz Kyslík v Boru. Také se podařilo uspořádat v prostorách ústavu 2 plánované výstavy pro veřejnost (Dotkni se (exo)planet a Příběh kapky). Do celoakademické akce on-line přednášek pro žáky ZŠ a SŠ s názvem Pozvěte si vědce do výuky se zapojili dva členové popularizačního týmu PEXED ÚFCH JH (Popularization EXperimental EDUcationj) a na třicítce škol přednesli celkem 57 přednášek.

Aktivně jsme také pokračovali v programu vzdělávání pedagogů: se svým výukovým programem jsme se zúčastnili kurzu pořádaného projektem Otevřená věda AV ČR po pedagogy (srpen, Čtyřkoly, výuka chemie experimentováním). Náš akreditovaný program pro pedagogy SŠ a ZŠ s názvem Moderní fyzikální chemie a nanovědy navštívili v listopadu pedagogové ze ZŠ Skalice u České Lípy. I letos jsem se zapojili do výuky chemie a fyziky v projektech tzv. Šablon SŠ v různých školách (v modulu výuky „odborník z praxe“), např. v ZŠ Polná u Jihlavy, ZŠ Kraslice, BiGy Žďár nad Sázavou).

Vzdělávání talentovaných žáků se zájmem o přírodní vědy (chemické kroužky, letní biochemický kurz a stáže v laboratořích) bylo podpořeno dotací MŠMT v Programu podpory nadaných žáků SŠ a ZŠ (r. č. 0022/7/NAD/2021). Tradiční týdenní srpnovou školu NANO2021 navštívilo 20 středoškoláků ze 13 středních škol z celé ČR (23.-27.8.2021). Již pošesté byla také podpořena projektem MŠMT (r.č. 0021/7/NAD/2021).

Celoroční stáže v projektu Otevřená věda AV ČR 2021 v ústavu absolvovalo 13 středoškoláků pod vedením 7 lektorů. Do dalších stáží ústavu (podpořených naším projektem r.č. 0022/7/NAD/2021) bylo celkem zapojeno 31 studentů a 15 lektorů. V rámci tohoto projektu proběhl i týdenní srpnový kurz chemických experimentů s názvem Kyslík v Boru, kterého se účastnilo 12 středoškoláků či žáků základních škol.

V roce 2021 ústav mohl uspořádat opět alespoň 2 výstavy: na měsíc vestibul hostil výstavu s astrochemickou tematikou vytvořenou týmem vědců z Oddělení spektroskopie (Dotkni se (exo)planet). Úspěšná výstava má již své další zájemce, a tak bude v roce 2022-23 putovat. Na dva týdny v listopadu (i v rámci festivalu Týden AV ČR) potom měla veřejnost možnost navštívit již 32. expozici putovní výstavy o Jaroslavu Heyrovském s názvem Příběh kapky.

Pro veřejnost byl opět v listopadu připraven pestrý program v rámci akademického festivalu Týden AVČR. Akce byly uspořádány prezenčně s tím, že 3 přednášky pro veřejnost byly rovněž streamovány a jsou archivovány na ústavním youtube kanálu. Programy workshopů a chemických divadel proběhly v prostorách EDU učebny za účasti všech přihlášených dětí a rodičů. Celková návštěvnost našich programů o Týdnu vědy (včetně obou výstav) tak činila 700 zájemců.

Stránky www.3nastroje.cz podrobně prezentující veškeré vzdělávací a popularizační aktivity vědců ÚFCH JH v roce 2021 zaznamenaly 4500 návštěv a 14 400 zhlédnutí.

3. Správní rada

Správní rada jednala v průběhu roku 2021 celkem dvakrát:

- 21. 6.: projednána účetní uzávěrka roku 2020, výroční zpráva o činnosti v roce 2020, plán prací na 2. pololetí roku 2021. Změny ve vedení SR: Dr. K. Stejskalová schválena předsedkyní SR a Mgr. J. Macháčková místopředsedkyní SR.
- 24.11. jednání korespondenčně-mailem: členy SR bylo schváleno rozhodnutí, že ceremoniál neproběhne za přítomnosti oceněných a hostů v prostorách ÚFCH JH, ale bude natočen záznam se zdravicemi členů SR a některých představitelů ÚFCH JH a s představením laureátů. Ceny budou laureátům zaslány stejně jako v roce 2020 poštou a na účet.

4. Správní orgány Nadačního fondu Jaroslava Heyrovského

Správní rada pracovala ve složení.

Členové správní rady:

- Ing. Květoslava Stejskalová, CSc., předsedkyně SR (*od 21.6.2021*), tajemnice zástupce ředitele pro vzdělávání ÚFCH J. Heyrovského AV ČR
- Mgr. Jitka Macháčková, místopředsedkyně SR, čestná předsedkyně SOČ
- Mgr. Petr Barath, Ph.D., Metrohm Česká republika, s.r.o.
- doc. RNDr. Leo Boček, CSc., Matematická olympiáda, Matematicko-fyzikální fakulta, Univerzita Karlova
- Ing. Miroslava Fatková, Talentcentrum NPI ČR
- doc. RNDr. Karel Holada, CSc., Pedagogická fakulta, Univerzita Karlova; Vysoká škola chemicko-technologická v Praze
- Ing. Jan Hrabovský, Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy
- doc. RNDr. Jan Kotek, Ph.D., Chemická olympiáda, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova
- Doc. Mgr. Lubomír Rulíšek, DSc. Ph.D., Ústav organické chemie a biochemie AV ČR
- prof. Ing. Bohumil Vybíral, CSc., Fyzikální olympiáda, Univerzita Hradec Králové

Revizor:

- Ing. Helena Božková

5. Vztahy s veřejností

Informace o aktivitách Nadačního fondu J. Heyrovského jsou zveřejňovány prostřednictvím aktualizované webové stránky NF JH (www.njh.cz), která byla spuštěna v roce 1999 (Příloha č. 4 – graf sledovanosti).

6. Další osvětové aktivity

NF JH nadále aktivně spolupracoval s NPI ČR (Ing. M. Fatková a po jejím odchodu z instituce Ing. J. Ševcová). Prostřednictvím Ing. K. Stejskalové, CSc. a Ing. M. Fatkové se NF JH účastnil i různých kulatých stolů a přednášek mj. v souvislosti s péčí o nadané žáky v rámci ČR, ale vzhledem k omezením kvůli šíření nemoci Covid-19 řada akcí proběhla v režimu on-line.

7. Stručná informace o hospodaření v roce 2021

Vzhledem k opatřením proti koronavirové nákaze nebylo možné tradiční ceremoniál předávání Cen NF JH v tomto roce uspořádat. Finanční odměny laureátům a jejich pedagogům byly proto vyplaceny bezhotovostně, věcné odměny pak zaslány poštou, případně vyzvednuty osobně.

Nadační fond dosáhl celkových výnosů **220 000,45 Kč**, přičemž obdržel finanční dary od společností IOCB TECH s.r.o. ve výši 200 000,00 Kč, Metrohm Česká republika s.r.o. ve výši 10 000,00 Kč a DataApex, s.r.o. rovněž ve výši 10 000,00 Kč. Fond odměnil finančními příspěvky 17 laureátů a 16 pedagogů v celkové výši 208 000,00 Kč. Náklady v tomto roce činily **219 847,39 Kč** a výsledný zisk **153,06 Kč**.

Členům správní rady ani jiným subjektům nebyly vyplaceny žádné mzdy ani odměny. Vedení účetní agendy zajišťoval fond interně.

Veškerá účetní dokumentace za rok 2021 je součástí archivu vedeného NF JH.

8. Poděkování

Patří všem členům správní rady a spolupracovníkům, kteří bez nároků na honoráře spolupracují obětavě s naším nadačním fondem.

Mimořádný objem práce odvedly paní Ing. Květa Stejskalová, CSc. a Ing. Mirka Fatková, které zajišťovaly komunikaci s organizátory soutěží, se studenty, pedagogy a sponzory. Na přípravě předání cen v distančním režimu se významně podílela i revizorka Ing. H. Božková. Děkujeme i dalším nejmenovaným pracovníkům ÚFCH JH AV ČR při popularizaci odkazu J. Heyrovského. Velmi si ceníme i tradiční pomoci NPI ČR MŠMT, především paní Ing. Jany Ševcové.

Poděkování patří sponzorům – společnosti Metrohm Česká republika s.r.o., IOCB TECH s.r.o., DataApex s.r.o. – za finanční podporu aktivit NF JH, a vedení časopisu Vesmír za cenu v podobě ročního předplatného časopisu. Děkujeme i Knihovně AV ČR a Nakladatelství Academia za dlouholetou přízeň, které se nám od nich dostává v podobě knih pro oceněné žáky a pedagogy. Poděkování patří i ÚFCH JH za poskytnutí prostor pro ceremoniál předávání cen a letos i za pořízení záznamu z jeho komorního průběhu (Ing. Marek Šimon).

9. Základní informace o Nadačním fondu Jaroslava Heyrovského

- Sídlo: 180 00 Praha 8, Na Truhlářce 4/2066
- Ing. Květa Stejskalová, CSc.; kontakt do zaměstnání: ÚFCH JH AV ČR, Dolejškova 3,

182 23 Praha 8; telefon: 26605 3265

- fax místopředsedkyně SR: 284681229, mobil 777 910 661
- www.njh.cz, info@njh.cz
- bankovní spojení: 4565359/0800 (ČS a.s., Praha 2) – běžný účet
- IČO: 60432047
- Anglický název: Jaroslav Heyrovský Endowment Fund

10. Závěr

Veškeré aktivity a činnosti probíhaly dle stanoveného plánu a v souladu s posláním NF JH a jeho statutem.

Celkově je možno konstatovat, že záměry pro rok 2021 byly splněny.

Výroční zpráva o činnosti NF JH v roce 2021 byla projednána a schválena na pravidelné výroční poradě správní rady dne 27. 6. 2022.